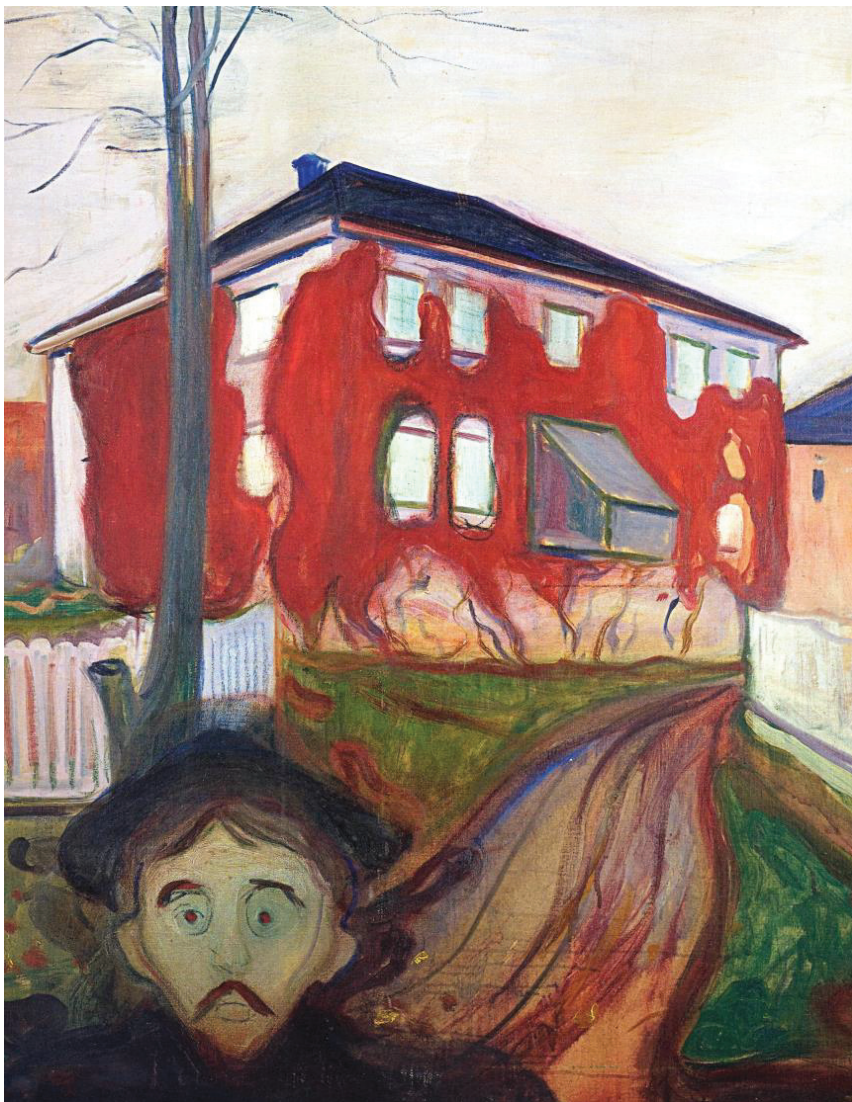

toetssteen

Lente 2016 (1)

**Uitgave van Teken- en Schildervereniging 'de Toets', Zeist
www.detoets.nl**

INHOUD:

voorwoord	3
adv.: De Klop Mode	3
nieuwjaarsreceptie	4
kunstavond(en)	4
kleurinzicht	6
adv.: Heger en Van Den Berg	7
tentoonstelling 'Rome'	8
de Toets in 'Atelier'	10
Breitner meisje in kimono	10
a.l.v. de Toets	13
strip	15
programma	16
vereniging info	18
adv.: arcana-art	19

illustraties:

Munch, Rode Wingerd, voorblad	
foto, Walkart Markt,	2
foto's: kleurinzicht ,	6
foto, compilatie PR activiteiten,	6
foto, Rome, Constantijn,	8
foto's, Rome, boog Constantijn,	8
foto's, Rome, beeld de goede herder,	8
foto's, Rome, deel sarcofaag,	8
Breitner, Meisje in kimono,	12
foto, Breitner model Geesje Kwak,	12
foto, Walkart Markt,	20

de **'toetssteen'** verschijnt in de maanden
maart, juli/augustus en december.

Kopij kan worden ingeleverd voor de 1^e van de maand
maart, juli en december.

Kopij via e-mail (ceesvanes@casema.nl), of in het uiterste
geval een getypte of gekopieerde versie.

Tekst gaarne zonder opmaak en foto's separaat!

VOORWOORD

Twee belangrijke activiteiten van deToets zijn weer achter de rug, de Nieuwjaarsreceptie en de Algemene Ledenvergadering. Op de Nieuwjaarsreceptie vond het bestuur, dat een item dat was ondergesneeuwd bij het 40-jarig jubileum, moest worden rechtgezet. Rina van Kilsdonk was eind 2014 n.l. reeds de grens van 20 jaar bestuurslid overschreden. Om dit te eren werd Rina nu benoemd tot erelid van de Toets en kreeg als blijvend aandenken een zilveren penseel uitgereikt. Daarna was het aangenaam verpozen met een drankje en hapje, zoals altijd verzorgd door een enthousiast team vrijwilligers.

De algemene leden vergadering had een bovengemiddelde opkomst en het punt financiën had grote aandacht. Het resultaat van 2015 en de begroting van 2016 laten rode cijfers zien. Het bestuur vindt dat dit nog niet hoeft te leiden naar drastische contributieverhoging. De reserves kunnen dit nu nog opvangen. Echter in de toekomst is het streven naar een sluitende begroting wel de norm. Hierbij zou een stijging van het ledental zeker helpen. Natuurlijk weet ik dat velen onder onze leden hier reeds heel actief in zijn en een gemiddelde van 100 leden is dan ook een prachtig resultaat, maar willen we de huidige stijl van Toetsleven handhaven dan moeten er 10-15 leden bij of de contributie omhoog. Mijn advies is enthousiasmeer vrienden en familie!

Meer details van de ledenvergadering vindt u in dit blad, naast belangrijke Toets-informatie en interessante artikelen, geschreven door enthousiaste leden. Veel leesplezier!

Cees van Es, voorzitter.

De Klop Mode

Een unieke collectie scandinavische mode
vindt u in hartje Nederland

MARIMEKKO • VUOKKO • ELISABETH KLOK • FINN FASHION • MARGARETA FORSLUND

Slotlaan 127 3701 GA Zeist Tel. 030-6919356

NIEUWJAARSRECEPTIE 2016 vrijdagavond 8 januari

Anders dan gebruikelijk wordt de nieuwjaarsreceptie dit jaar gehouden op de vrijdagavond. Ook nu is er door Rina van Kilsdonk en Clary Candel veel aandacht besteed aan de sfeervolle aankleding van het atelier. Vele decoraties zijn verspreid in de ruimte aangebracht en een fantasierijke, uit latten en draden opgebouwde en met schilder attributen versierde kerstboom, prijkt op het podium. Aan de wanden zijn de sfeerverlichtende lampen in de stopcontacten geplaatst. Buiten staan brandende fakkels uitnodigend langs de route naar het atelier en een goudkleurige loper met tekst verwelkomt ons op de drempel. Ondanks de regenachtige avond en de gure wind is de opkomst groot en de stemming goed. In de vele nieuwjaarswensen van de aanwezige leden komen naast de woorden voorspoed, ook creatief, kleurrijk en succes veelvuldig voor. Schalen met lekkere hapjes worden rondgedragen en vele glazen met drank gaan over de bar.

In zijn welkomstwoord somt Cees het stabiele ledenaantal op, nog altijd rond de 100, en spreekt zijn waardering uit voor het werk van allen die vrijwillig zoveel voor de vereniging doen. Onverwacht wijkt hij af van de gebruikelijke speech en richt zich regelrecht tot Rina van Kilsdonk. Hij prijst haar voor de niet aflatende aandacht voor de vereniging waarvan zij reeds tientallen jaren lid is en tevens sinds eind vorige eeuw een gewaardeerde plaats in het bestuur inneemt; ruim 20 jaar! Hier richt zij zich vooral op culturele activiteiten. Hij benoemt Rina, namens het bestuur, tot Erelid van De Toets en schenkt haar een hanger met een zilveren penseel, gemaakt door zilversmid Heleen Hoogenboom, als aandenken.

Een totaal verraste en verbouwereerde Rina heeft voor het eerst geen weerwoord en wordt met een welgemeend applaus hartelijk gefeliciteerd. Trots toont zij het sieraad aan de

omstanders. Een welverdiend intermezzo tijdens deze nieuwjaarsreceptie.

Het permanent gemompel en geroezemoes geeft hierna nog lang blijk van de ongedwongen en saamhorige sfeer binnen de vereniging.

Martin van der Mey

KUNSTAVOND(EN):

Kunstavond vrijdag 29 januari 2016

Hollandse meesters van de 21 eeuw.

Erwin Olaf: In zijn studio is fotograaf Erwin Olaf bezig met het maken van foto's van het Nationaal Ballet voor de voorstelling "Don Quichot". Daarbij strijdt hij met de belangrijkste vraag, of de vorm in harmonie is met de emotie. "Natuurlijk bepaalt de techniek de vorm en is het een deel van de emotie waarmee je kijkt. Wanneer is er meer vorm nodig om de emotie sterker te maken". Tijdens het trefzeker vinden daarvan, schiet hij tientallen foto's van een danspaar in verstilde houdingen. Hij beoordeelt en overlegt zorgvuldig. Ook zoekt hij de meest perfecte compositie in de opstelling van 12 dansers en danseressen. Zittend, staand, leunend. Hij streeft naar perfectie tot in de kleinste details. Als er iets in de scène niet goed is: een verkeerde oogopslag van iemand, een slordige plooi van een rok, een niet goed gedraaide schouder, dan is de foto waardeloos.

Hoe ouder hij wordt, hoe interessanter hij die wisselwerking tussen vorm en inhoud vindt. Bezielde praat hij over zijn werk en het inzetten van zijn ruime ervaring.

Vervolgens krijgen we foto's te zien van zijn vroegere werk. Het absurde: "Chessmen" uit 1988, een serie zeer fantasierijke menselijke taferelen, waarmee hij in één keer zijn naam heeft gevestigd. Daarna foto's uit de serie: "Blacks" uit 1990, personen in sombere donkere curiositeiten. "Mature" uit 1999, waarin hij een serie modellen van boven de 60 als pin-up fotografeert. Hij werd 40 jaar en realiseerde zich dat de verdwenen jeugd in de ogen van deze modellen, ook het afscheid van zijn eigen jeugd betrof. Ook wordt hem bewust dat zijn hele fotografiegeschiedenis eigenlijk een gefotografeerd dagboek is.

Vanaf die tijd verandert zijn werk. Series waarin vooral "eenzaamheid", "wachten", "bezinning" en "verstilling", tot uitdrukking komen. "Rain" uit 2004, "Hope" uit 2005 en "Grief" uit 2007, zijn daar sterke voorbeelden van.

Erwin is een studiofotograaf die situaties geheel in zijn studio laat opbouwen: een huiskamer, een kapsalon, een boksring, een schoolklas, enz. Decors waarin de foto's tot in de subtielste details zijn geregisseerd.

Armando: Als de reportage begint wordt Armando door een assistente in een grote schildersoverall gehesen. Vervolgens krijgt hij enorme rubberen handschoenen aangetrokken en wordt een groot, wit schildersdoek klaargezet. Daar worden uit grote tubes enorme hoeveelheden verf op aangebracht, die hij met zijn handschoenen aan over het doek begint te verspreiden. Op die manier ontstaat een groot, kleurig schilderij.

De beelden van deze werkzaamheden worden afgewisseld met zwart/wit close-ups, waarin zijn portret of blote handen tijdens filosofische overpeinzingen groot in beeld zijn. Hij praat bedachtzaam over zijn leven en werk. Hij heeft haast want hij is al oud en wil nog veel. Hij verheugt zich erop dat hij nog steeds ontvankelijk is voor allerlei indrukken, die hij in zijn werk wil realiseren.

De vorderingen tijdens het "schilderen" bestaan uit een aaneenschakeling van het aanbrengen van dikke klodders groene en bruine verf en we zien de grote handschoenen deze dikke lagen verf over het doek verplaatsen. Daarbij beginnen de kleuren iets van natuur te suggereren. Hij werkt rustig en zeer geconcentreerd.

Hij geeft te kennen zich zeer verbonden te voelen met bomen. Allerlei soorten die hij, tijdens zijn vele wandelingen in het bos, altijd even moet aanraken. Ze stralen kracht uit en hij is gefascineerd door de wind in de bladeren en de schaduw die ze afwerpen.

In de oorlog heeft hij dagelijks een boom omgehakt, thuisgebracht en gekloofd, om op te koken voor en ter verwarming van onderduikers. Hij wil bomen nu schilderend hun waardigheid teruggeven. Als tegen het einde van de reportage enige afstand tot het doek wordt genomen en zijn handschoenen worden uitgetrokken, krijgen we zicht op een mooi bostafereel van een brede laan met bomen en veel licht aan de horizon.

Een prachtig werkstuk.

Henk Visch: Buiten het Museum "Kade" in Amersfoort staat een sculptuur van een vele meters hoog been. Binnen liggen of staan vele op het menselijk lichaam gebaseerde, zwarte figuren op ware grootte onder de titel: "Feelings of affinity are extremely complex".

Hij bekijkt zelf een reportage uit zijn jonge jaren waarin hij aangeeft dat de voet en het been hem fascineert om het staan. Een losstaand beeld van een been van ruim 1 meter hoog heeft hij al vele jaren veelvuldig voor verkoop gereproduceerd en onder de naam: "Noch einmal", zal hij dit blijven doen zolang er vraag naar is.

Verder in het museum staan vele zwarte, soms gehavende personages als groep in verschillende houdingen met de titel: "De onbeweeglijken". Een hele grote, zwarte vrouw met rode, tranende ogen, staat midden in de ruimte en heeft de titel: "Not God, but I will help you". Daar staat een bankje bij, zodat je het immense moederbeeld goed in de ogen kunt kijken. Dan een variëteit aan zwarte menselijke types met anatomische vervormingen onder de naam: "I found happiness nowhere, but i'm certain it is here".

Het is geen realisme en hij geeft te kennen alles met gesloten ogen te maken. Alle beelden zijn rond, omdat rond geen einde heeft.

En, toen had hij er ineens genoeg van en ging staken als kunstenaar. Hij wilde niets meer maken, maar verviel toch in het actief produceren van uiterst platte en ijle draadfiguren. Daardoor ontstond een heel garnizoen verschillende, op menselijke houdingen gebaseerde, resultaten, die hij de naam: "Enemies of the third dimension", mee gaf, met elk figuur een eigen naam.

Hij zegt: "Wat ik maak zijn beelden. Dat zijn eigenlijk containers van mogelijke gedachten. Het beeld is alles tegelijk. Van kunst komt nooit oorlog".

Merkwaardige kunstuitingen met een geheel eigen en aannemelijk karakter.

Ronald Ophuis: De reportage heeft de naam: "Momenten van schaamte". Zware orgelmuziek begeleidt geschilderde taferelen van mensen in verschrikkelijke omstandigheden: een ernstig aangerande vrouw, gewelddadige arrestaties, brute mishandelingen in concentratiekampen, zelfmoord van getraumatiseerde slachtoffers, heftige verhoormethoden, voorbeelden van totale ontredering, mensen in erbarmelijke situaties, enz.

En dat onafwendbaar op formaten van 2 meter hoog en 4 meter lang, als een schutting. We zien close-ups van zeer grimmig geschilderde portretten en details van personen tijdens gruwelijke bezigheden.

Het interview vindt plaats in een kerk en daar begon zijn fascinatie voor het lijden van Christus en het Paasverhaal. Wat

mensen elkaar kunnen aandoen. Hij noemt ook de massale kindermoord door Herodes. Orgelmuziek.

Ronald is een aarzelend en bedachtzaam sprekende, vriendelijke kunstenaar en het is moeilijk te begrijpen hoe hij komt tot het maken van grote schilderijen over zulke verschrikkelijke onderwerpen. Hij hoopt dat de bezoekers zijn werk begrijpen en accepteren en niet denken dat hij gestoord of autistisch is, waardoor ze zijn werk niet serieus hoeven te nemen. Gruwelijke onderwerpen, maar sterk verklaard en gemotiveerd. "Misschien is het heilloos wat ik maak, maar het is schaamte voor het menselijk gedrag".

Desondanks is er belangstelling voor zijn werk en verkoopt hij goed aan mensen in sociale- en medische beroepen. Hij zegt over het verschil tussen angst en pijn, dat angst voortkomt voor iets dat je mogelijk te wachten staat, maar pijn is het directe moment.

Een reportage waarin de artistieke kwaliteit van Ronald wordt gewaardeerd maar die door de onderwerpen toch een wrange nasmaak achterlaat.

Vervolgens zijn nog de documentaires getoond van **Hans Aarsman** en de 3000 zelfportretten van **Jan Akkerman**, reeds beschreven in de Toetssteen 27 maart 2015.

Martin van der Mey

PROGRAMMA KUNSTAVOND(EN):

Vrijdag 1 april 2016: Een zorgvuldige selectie uit 'Hollandse meesters van de 21 eeuw'.

Vrijdag 27 mei 2016: 'werk van leden beoordeeld door leden'.

Over de kunstavonden in 2016 wordt u eveneens per mail geïnformeerd.

Alle kunstavonden beginnen om 20.00 uur. Introductie is toegestaan!

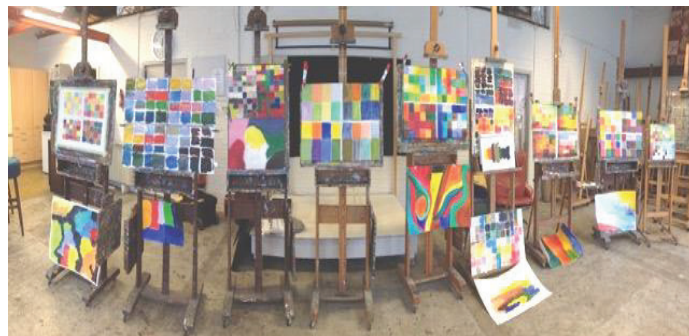
KLEURINZICHT door Kaat Suringa

Er werd een opdracht gedaan, die vrij letterlijk is overgenomen uit het boek over kleurenleer van Itten.

Itten was collega van Paul Klee en W. Kandinsky.

Hieronder, op de foto, onder de ezels, zie je een eerste opdracht: schilder met zes kleuren en een donkere op een vlak

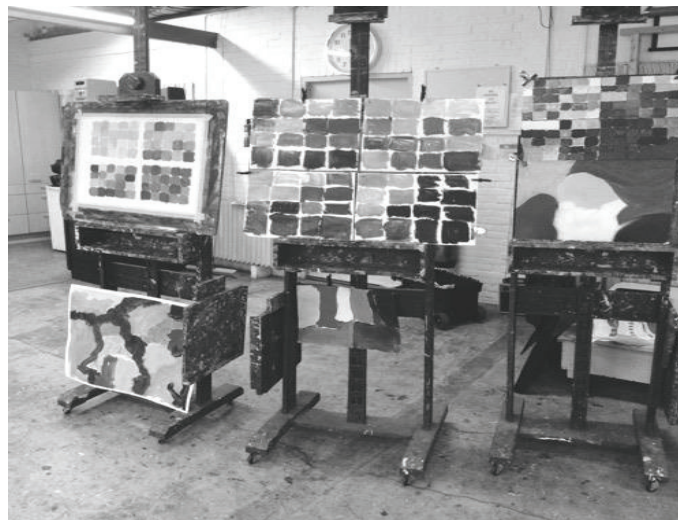
jouw eigen "harmonische kleurakkoord", zoals Itten het noemt. Dit doe je op een organische manier waarbij de kleuren tegen elkaar aan komen. De vorm abstract/organisch.

Het grappige is dat ieder mens een heel eigen harmonie vindt en je als iedereen hem even voor zich houdt en aan de ander toont, je vaak die persoon herkent in de kleur. Dat is bijzonder en mooi. Natuurlijk is het mogelijk dat je een andere dag tot een andere harmonie komt.

Vervolgens maak je vier vlakken met een stel (niet teveel niet te weinig) vierkantjes. Hierin maak je uitgaande van je eigen harmonische kleurakkoord de lente, zomer, herfst en winter.

Je gebruikt uitsluitend je eigen kleuren eventueel met zwart of wit, wat de toon verandert.

Het is een mooie manier om kleurinzicht en kleurvariatie te vergroten.

**HEGER EN
VAN DEN BERG**

IS VERHUISD.

**U VINDT ONS NU OP DE
VOORHEUVEL 76
DIRECT NAAST HET
RIJWIELPALEIS**

**TEL.: 030 693 0502 WWW.HEGERZEIST.NL
PARKEERVOORZIENINGEN OP 25 METER AFSTAND**

**MET SPOED GEZOCHT:
<ADVERTERENDERS VOOR IN DIT BLAD>
HELP ONS DIT BLAD MEER LEVENSVATBAARHEID TE GEVEN!
HET BESTUUR.**

BEZOEK AAN DE TENTOONSTELLING ROME

In de Nieuwe Kerk aan de Dam in Amsterdam werd tot 7 februari 2016 een prachtige tentoonstelling gehouden. De tentoonstelling heet Rome en heeft verder als titel “De droom van keizer Constantijn”.

Ongeveer tachtig voorwerpen zijn hier bijeengebracht voornamelijk uit het Vaticaanse museum. Deze voorwerpen geven een indruk hoe het christendom zich in de eerste helft van de 4^e eeuw ontwikkelde, mede door keizer Constantijn. In de tentoonstelling is te zien hoe de christelijke traditie zijn oorsprong heeft in de oude Grieks-Romeinse cultuur en Egypte.

Elke keer als ik in Amsterdam naar een museum ga valt het mij op dat “heel Azië” hier loopt. Overal Chinezen en Japanners die met selfiesticks foto’s maken. Gelukkig mocht er niet gefotografeerd worden tijdens de tentoonstelling.

Maar terug naar de tentoonstelling. De eerste indruk was overweldigend. Men waant zich niet meer in een kerk. De

expo is heel donker gehouden met extra licht op de voorwerpen. De gigantische kop van Constantijn kijkt je aan als je binnenkomt. Het is een zeer getrouwe kopie die gemaakt is ter gelegenheid van een grote tentoonstelling in Constantijns tijdelijke residentiestad Trier in 2007. Het origineel heb ik jaren geleden gezien in het Palazzo dei Conservatori in Rome waar stukken zoals bovenarm, knie, voeten, de rechterhand en het hoofd bewaard worden.

De kop is niet oorspronkelijk voor Constantijn gemaakt, maar natuurlijk weer geïsurpeerd. Waarschijnlijk was het een beeld van keizer Trajanus, het grote voorbeeld van Constantijn.

Het beeld van Rome in de vroegchristelijke tijd is natuurlijk enorm gekleurd. Geschiedschrijving wordt altijd opgeschreven met een speciale bril op. Christenen die vóór Constantijn werden vervolgd en in de catacomben vluchtten en zeker allerlei films, hebben hiertoe bijgedragen. In de Nieuwe kerk worden ook delen van deze films vertoond. Maar Rome was het centrum van de “wereld”. Cultureel was er een enorme diversiteit waarin het opkomende christendom ook een plaats had. Constantijn had sympathieën voor de nieuwe godsdienst en bouwde dan ook enorme kerkgebouwen. Heel in het kort iets over Constantijn.

Het Romeinse rijk was in de derde eeuw een rommeltje. De keizers waren altijd op veldtocht om de grenzen te bewaken. Keizer Diocletianus verdeelde het rijk in vier delen, tetrarchieën, om rust te creëren. Constantijn was de zoon van een dergelijk tetrarch en probeerde ten koste van veel mensenlevens te streven naar alleenheerschappij.

Hij veroverde Rome in de belangrijke slag bij de Milvische Brug in 312. Grote doeken opgesteld in de Nieuwe kerk laten deze slag zien. De senaat van Rome schonk Constantijn de beroemde boog in Rome.

Volgens christelijke geschiedschrijvers was dit het begin van het legaliseren van het christelijke geloof. Constantijn zag in dat een ander punt in het Romeinse rijk ook heel belangrijk was en stichtte Constantinopel aan de Bosporus.

Voordat ik helemaal verdwaal in Romeinse geschiedenis, waar ik nu eenmaal een fan van ben, wil ik iedereen enthousiasmeren om deze tentoonstelling in de Nieuwe kerk te gaan bekijken. Er staan prachtige sarcofagen, waaruit de

puurheid van het christendom nog spreekt, voordat het tijdens en na de renaissance allemaal gaat verworden.

Het is allemaal prachtig uitgelicht, het is goed gedocumenteerd en je krijgt een audiotour mee, zodat je alles beter kan begrijpen. Met je museumkaart moet je wel € 4.50 bij betalen, maar dat is voor de audiotour. Er is ook een handzame catalogus te verkrijgen.

Hans Doortmont

werf een nieuw lid
in het belang van
de toets
en
het unieke programma

De Toets in het magazine 'Atelier':

*Naam: De Toets
Plaats: Zeist
Bestaat sinds: 1975
Aantal leden: 100
Aantal docenten: 7*

Atelier bezoekt elk nummer een teken- of schildervereniging in Nederland. Deze keer: De Toets in Zeist, waar per week met een ander thema wordt gewerkt.

ATELIER CLUB

DE TOETS

'De Toets schiept een sfeer waarin leden elkaar leren kennen'

*Cees van Es,
voorzitter*

TEKST: HEIN DIK BEELD: TON VOERMANS

Als je in Zeist kunstschilders aan het werk hebt gezien in een winkelatalage, dan keek je naar leden van schilder- en tekenclub De Toets. Blijf je staan kijken, dan werd je hartelijk uitgenodigd het schilderen ook eens te proberen. Schilderen in een etalage is een van de manieren geweest waarmee de club aandacht wilde trekken om leden te winnen. 'Want', zegt voorzitter Cees van Es, 'je moet tegenwoordig flink aan de weg timmeren om mensen te interesseren.' Naast schilderen in een etalage exposeerde De Toets ook kunstwerken van zijn leden in leegstaande etalages. Met succes, vertelt Van Es. 'We zijn vaak gebeld door mensen die daardoor belangstelling kregen.'

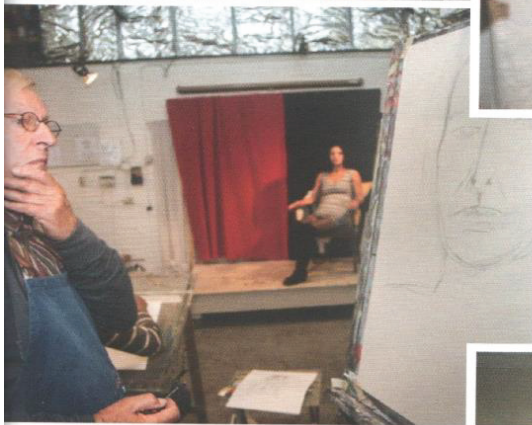
De aanpak van De Toets wijkt af van de werkwijze van de meeste andere schilder- en tekenclubs. In Zeist werkt men met per week wisselende thema's. Leden kunnen wekelijks in zeven sessies van twee uur aan de slag met onderwerpen als stilleven, gekleed model, naaktmodel of vrije keuze. Iedere donderdagavond is er 'open atelier'. De zeven docenten hebben ieder hun eigen specialisme, zowel qua onderwerp als qua stijl: sommige werken het liefst realistisch, andere abstract of conceptueel. Voorzitter Cees van Es, zelf professioneel kunstenaar, heeft een voorkeur voor lyrisch-abstract schilderen.

De Toets heeft zo'n honderd leden. Gemiddeld zijn er per sessie tussen de vijftien en twintig mensen aan het werk in het grote atelier dat wordt gehuurd van de Fraters van Utrecht. Het lidmaatschap kost € 215,- per jaar. Daarvoor kun je aan alle activiteiten deelnemen, alleen voor deelname aan workshops moet extra worden betaald. 'Experimenteel schilderen' is een voorbeeld van zo'n workshop die de club heeft georganiseerd. Voor de wekelijkse sessies worden vaak professionele modellen aangetrokken. 'Naaktmodel' is het drukst bezocht.

Eens per jaar heeft er een zogenoemde 'appreciatieavond' plaats. Leden van De Toets kunnen hun werk laten zien aan een professional die het vervolgens bespreekt. 'De maandelijkse avonden zijn ook een manier om de band tussen leden te versterken', zegt Van Es. 'Bij de nazit met koffie of wijn ontstaat een sfeer waarin leden elkaar leren kennen.'

VOOR MEER INFORMATIE:
WWW.DETOETS.NL

Wil je je eigen teken- of schildervereniging aanmelden voor deze rubriek? Stuur dan een mail naar atelier@uitgeverijarti.nl met uitleg waarom jouw club hiervoor in aanmerking komt.

*'Je moet
tegenwoordig
flink aan de
weg timmeren
om mensen
te interesseren'*

BREITNER MEISJE IN KIMONO.

Dinsdag was weer eens een dagje Amsterdam. Mijn schoonzoon enthousiasmeert mij altijd. Hij werkt in Amsterdam en heeft een lange middagpauze die hij benut met museumbezoek. Hij vertelt dan enthousiaste verhalen, de vonk slaat over en moet ik weer naar mijn geboorte plaats. Gelukkig zijn de musea al om 9 uur open, zodat ik al vroeg op pad kon. Eerst maar naar het Van Goghmuseum waar de expositie over "Lichte zeden" was. Het ging over de prostitutie in de Franse kunst van 1850 tot 1910. Veel bekende kunstenaars uit die tijd zoals Vincent van Gogh, Edgar Degas, Henri de Toulouse-Lautrec, Kees van Dongen en Pablo Picasso maakten schilderijen over dit onderwerp. Van een suppoost hoorde ik dat de expo niet zo erg liep. Jammer want er hangen schitterende schilderijen, daardoor was het wel lekker stil zodat je rustig kon kijken. De expo is tot 19 juni 2016. Maar mijn hoofddoel was het Rijksmuseum waar de "kimonomeisjes" hangen.

Vele malen is geprobeerd de dertien schilderijen bij elkaar te brengen. Het was weer een hele toer omdat vele schilderijen in particulier bezit zijn. Het is het vermelden waard, dat Breitner

zelf ze nooit allemaal naast elkaar gezien heeft. De werken werden indertijd nl redelijk gauw verkocht.

Verder is veel aandacht besteed aan de manier van schilderen van Breitner. Via röntgenologie en infraroodreflectografie en X-Ray heeft men allerlei dingen ontdekt o.a overschilderingen en veranderingen. Er werd bijvoorbeeld onder een kimonomeisje een naaktportret ontdekt.

In het onderzoek is het accent gelegd op het ontstaan van de werken en natuurlijk op zijn atelier aan de Lauriergracht. Hier fotografeerde hij Geesje Kwak, zijn model, en maakte hij op papier voorstudies.

Foto's en tekeningen zijn ook in de speciale afdeling van het museum te zien.

De eerste tentoonstelling van deze schilderijen werd in 1901 gehouden in Arti et Amicitiae aan het Rokin in Amsterdam. En nu zijn deze dertien schilderijen samen met naaktschilderijen, schetsen, studies en foto's bijeengebracht. Fantastisch. Uit zijn agenda's die niet helemaal klopten, heeft men allerlei gegevens kunnen halen. Bijvoorbeeld het adres van Geesje- tweede van Swindenstraat 72 -1

George Hendrik Breitner (1857-1923) Geboren in Rotterdam volgden lessen aan de Academie van Beeldende kunsten in Den Haag. Daarna lessen bij Willem Maris (Haagse School). Hij schilderde eerst heel realistisch en vooral soldaten. Daarom mocht hij ook in 1880 de cavalerie op het strand van Scheveningen schilderen in het panorama Mesdag. Toen hij naar Amsterdam verhuisde schilderde hij veel stadse tafereelen. Mede dankzij zijn schilderijen en foto's weet men veel van het leven in Amsterdam rond de eeuwwisseling van 1900. Door venerische ziekte waren zijn ogen aangetast. Hij probeerde dat te verdoezelen. Verblijf in een rustige omgeving op de Veluwe hielp natuurlijk niet. Omdat hij bang was voor zijn reputatie vertelde hij allerlei verhalen en niet dat hij in een ooglijders gasthuis was opgenomen. Schilderen en lezen ging op het laatste niet meer. Breitner was gefascineerd door Japanse kleding die hij kende van tentoonstellingen van Japanse prenten en boeken. In Parijs was het japonisme de laatste mode. De mode raakte ook in zwang bij de Nederlandse elite. Op speciale gelegenheden droeg men zijden kamerjassen naar voorbeeld van de kimono. Toen Breitner overleed in 1923 liet hij 45 Japanse prenten na. Van zijn atelier op de Lauriergracht zijn foto's en een groot schilderij tentoongesteld.

Rest mij nog iets over zijn model Geesje Kwak te vertellen. Breitner bekeek de mensen op straat heel goed, vooral erop gericht of ze misschien een goed model voor hem waren. Geesje (1877-1899) stond model voor een paar schilderijen uit de kimonoreeks. Geesje (Gezina) was een dochter uit een Zaans schippersgezin dat naar Amsterdam verhuisde, zoals ook bijv. Keetje Tippel. Wat ze precies deed weet men niet, haar oudere zus Anna was naaister, dus dat zou Geesje ook wel geweest zijn. Ze was 16 jaar toen ze Breitner ontmoette. Breitner was net verhuisd naar de Lauriergracht. Breitner schilderde haar staand voor de spiegel gekleed in een blauwe kimono, terwijl ze een oorringetje in doet. Geesje liggend met kimono op de divan schilderde hij diverse malen met veel succes, want de werken werden vrij snel verkocht. In 1895 vertrok Geesje met haar jongere zus Niesje naar Zuid-

Afrika waar ze aan tuberculose overleed. De tentoonstelling is niet zo groot maar zeker de moeite waard en er is nog veel meer te zien in het Rijksmuseum.

Hans Doortmont

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING 03-03-2016.

1. Opening: Er zijn geen agendapunten toe te voegen

2. Mededelingen en ingekomen stukken:

Afmeldingen ontvangen van: Paul Reeskamp, Heiko Nieboer, Miel Schoorel, Nelleke Keijner, Toos Boekhoven.

Miel Schoorel heeft in zijn afmelding tevens enkele opmerking geplaatst betreffende de begroting.

3. Notulen 2015; Notulen zijn akkoord

4. Verslag van secretaris: Enkele correcties;

- Aanvangstijdstip openatelier op donderdagavond 19.30 uur in plaats van 20.00 uur.

- Tentoonstelling Maaïke Kramer data aanpassen 12 t/m 26-06-2015 i.p.v. 24 t/m 30-05-2015. Plaats van de tentoonstelling het kunsthuis in plaats van P'arts.

5. Financieel verslag van de penningmeester: Peter heeft een toelichting gegeven op de exploitatie- en de resultatenrekening.

6. Kascontrole: De kascommissie bestaande uit Sabine Lit en Louwrens Verroen heeft de cijfers gecontroleerd en akkoord bevonden. De vergadering dechargeert het bestuur voor het gevoerde beleid.

Louwrens Verroen had voor de vergadering het bestuur laten weten ernstig bezwaar te maken tegen de manier van boekhouden. Hij is van mening dat er gedurende de afgelopen jaren (sinds 2007) stelselmatig dezelfde grove boekhoudkundige systeemfouten zijn gemaakt. Het bestuur deelt die mening vooralsnog niet. Wel is het bestuur ten volle bereid om naar verbeteringen te kijken en waar gewenst en mogelijk het boekhoudkundige systeem aan te passen. Het is de bedoeling om daar met een kleine commissie naar te kijken.

In de commissie zullen Peter van den Breemer, Louwrens Verroen en enkele anderen zitting nemen.

Nieuwe kascommissie: Louwrens Verroen en Pim Mol en reserve Carly Paulsen. Martha Krufft reserve kascommissielid in 2015 gaf aan geen zitting te willen nemen in de kascommissie van 2016.

7. Begroting: De begroting laat een te kort zien van ruim €3000,-. Miel Schoorel die zich schriftelijk had afgemeld liet in die afmeldingen weten zich daar zorgen over te maken. Naar zijn mening moeten er maatregelen worden getroffen om dat te kort op te heffen. Dit gevoel wordt door de vergadering maar ook door het bestuur gedeeld. Het bestuur is echter van mening dat gezien het redelijk grote eigen vermogen het te kort voor dit jaar kan worden gedekt uit het eigen vermogen, maar dat aan een verhoging van de contributie op termijn waarschijnlijk niet valt te ontkomen. De vergadering gaat verder akkoord met de begroting.

8. Bestuurs- en beleidszaken:

- **bestuurssamenstelling;** Paul Reeskamp heeft op 1 september de functie van Nelleke Keijner (ledenadministratie) overgenomen. Dit voorstel was in de ALV van 2015 aangenomen. Tijdens deze vergadering werd de benoeming van Paul bekrachtigd. Peter van den Breemer was aftredend als penningmeester en stelde zich beschikbaar voor een nieuwe termijn van 4 jaar. Er is geen tegenkandidaat. De vergadering gaat, onder applaus, akkoord met de herbenoeming.

- **Contributie:** Het bestuur stelt voor, ondanks het begrotingstekort, de contributie niet te verhogen. De vergadering gaat daarmee akkoord.

- **Programma:** De jaarlijkse tentoonstelling; in de toekomst zal het niet meer mogelijk zijn de jaarlijkse tentoonstelling te houden in P'arts. Het bestuur komt met een voorstel om het atelier geschikt te maken voor deze jaarlijkse tentoonstelling. Op korte termijn ontvangt u een voorstel van het bestuur. (Dit voorstel is kort na de vergadering verzonden) Ideeën of tegenvoorstellen zijn uiteraard welkom.

Het is de bedoeling de lengte van de tentoonstelling in te korten. Na het openingsweekend komen er weinig bezoekers meer.

Bibette vraagt vooruitlopende op het plan voor de tentoonstelling goed te letten op de verlichting.

-**P.R.** : De Toets heeft asielzoekers uitgenodigd voor een workshop schilderen. Tot op heden zijn er 8 aanmeldingen. De workshop zal worden gehouden op een vrijdag van 10.00 tot 13.00 uur. Het zou mooi zijn als we sponsors kunnen vinden. Mieke vraagt om ook mondeling reclame te maken voor 'de toets'.

Markten etc.: De toets zal zich weer op veel markten en bij andere activiteiten zich presenteren. Mieke vraagt vrijwilligers zich te melden.

Verder roept Mieke leden om actief deel te nemen in de P.R. commissie.

Een andere activiteit die onder P.R. valt is de presentatie in etalages. Het blijkt een heel effectieve methode. We hebben op dit moment één etalage. Dat is te weinig. Wim Kemperman, die de makelaars benaderd, vraagt om ondersteuning naar het zoeken van etalageruimte.

Een andere vorm van P.R. zou kunnen zijn via **Face-boek**. Hoe en wat?

Marjon Vink vraagt aandacht voor de Website. De beheerder van de Website wordt niet automatisch geïnformeerd over de activiteiten die worden ondernomen. Ze vraagt om dit als een agendapunt in de diverse vergaderingen mee te nemen en door te geven aan de websitebeheerder.

Ze vraagt ook leden om hun eigen tentoonstelling te melden. Deze informatie wordt dan op de website geplaatst.

Verder is het altijd mogelijk foto's van werken in te sturen voor de Galerie op de Website. Advies: de website van de toets vermelden aan het einde van je eigen mails.

9. Huisvesting: Pim Mol en Jorie van der Loo vragen om de verlichting boven het podium te verbeteren. Er wordt naar verbetering gekeken. / Clary vraagt om de middelste t.l. weer aan te sluiten. Deze brandt nu niet. Docenten willen graag licht van de zijkant (links of rechts) en niet vanuit het midden. Deze t.l. moet dan op een apart stopcontact worden aangesloten. (wordt onderzocht)

W.v.t.t.k: Sabine Lit vraagt naar de ontwikkeling van het ledental in de afgelopen 5 jaar. Paul wordt gevraagd een overzicht uit te werken. / Carly Paulsen; Paul Reeskamp stuurt bij aanpassingen (nieuwe leden/nieuwe mailadressen) altijd een nieuwe maillijst van de leden. Omdat er geen namen bijstaan heeft dat niet zoveel zin. / Clary Candel vraagt om meer 'toetsstenen' te drukken dit t.b.v. ledenwerving op markten etc. Algemeen is men van mening dat er voldoende 'toetsstenen' voorhanden zijn. Ook is er voldoende ander materiaal en men kan altijd verwijzen naar de Website. /

Betteke Tordoir geeft aan dat niet alle ezels goed zijn. Hans geeft aan dat er dan een briefje op de ezel moet worden geplakt. Dan wordt het gerepareerd. / Jouri; de bereikbaarheid per telefoon. De telefoon wordt vaak niet opgenomen. Peter zal de telefoon zo instellen dat de bel langer over gaat voor dat de doorverwijzing komt. Mensen in het atelier hebben dan meer tijd om de telefoon op te nemen.

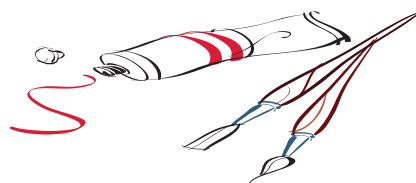
Wim Kemperman

DR. HEINZ. PRED. APRIL 2016

HANS POORTMONT 2016

programma

Week 13, maart

ma	mi	28	2 ^e paasdag	-
di	mo	29	open atelier	-
di	mi	29	gekleed model	mb
di	av	29	-	jk
wo	mo	30	-	ks
wo	mi	30	-	mt
wo	av	30	-	jh
do	mi	31	-	hn
do	av	31	open atelier	-

Vrijdag 1 april; Kunstavond

Week 14, april

ma	mi	04	keuze d./eigenwerk	ah
di	mo	05	open atelier	-
di	mi	05	-	mb
di	av	05	-	jk
wo	mo	06	-	ks
wo	mi	06	-	mt
wo	av	06	-	jh
do	mi	07	-	hn
do	av	07	open atelier	-

Week 15, april

ma	mi	11	naaktmodel	ah
di	mo	12	open atelier	-
di	mi	12	-	mb
di	av	12	-	jk
wo	mo	13	-	ks
wo	mi	13	-	mt
wo	av	13	-	jh
do	mi	14	-	hn
do	av	14	open atelier	-

Week 16, april

ma	mi	18	stillevens	ah
di	mo	19	open atelier	-
di	mi	19	-	mb
di	av	19	-	jk
wo	mo	20	-	ks
wo	mi	20	-	mt
wo	av	20	-	jh
do	mi	21	-	hn
do	av	21	open atelier	-

Week 17, april

ma	mi	25	gekleed model	ah
di	mo	26	open atelier	-
di	mi	26	-	mb
di	av	26	-	jk
wo	mo	27	-	ks
wo	mi	27	-	mt
wo	av	27	-	jh
do	mi	28	-	hn
do	av	28	open atelier	-

Week 18 meivakantie

Week 19, mei

ma	mi	09	keuze d./eigenwerk	ah
di	mo	10	open atelier	-
di	mi	10	-	mb
di	av	10	-	jk
wo	mo	11	-	ks
wo	mi	11	-	mt
wo	av	11	-	jh
do	mi	12	-	hn
do	av	12	open atelier	-

Week 20, mei

ma	mi	16	2 ^e Pinksterdag	-
di	mo	17	open atelier	-
di	mi	17	naaktmodel	mb
di	av	17	-	jk
wo	mo	18	-	ks
wo	mi	18	-	mt
wo	av	18	-	jh
do	mi	19	-	hn
do	av	19	open atelier	-

Week 21, mei

ma	mi	23	stillevens	ah
di	mo	24	open atelier	-
di	mi	24	-	mb
di	av	24	-	jk
wo	mo	25	-	ks
wo	mi	25	-	mt
wo	av	25	-	jh
do	mi	26	-	hn
do	av	26	open atelier	-

Vrijdag 27 mei; Kunstavond

Week 22, mei/juni

ma	mi	30	gekleed model	ah
di	mo	31	open atelier	-
di	mi	31	-	mb
di	av	31	-	jk
wo	mo	01	-	ks
wo	mi	01	-	mt
wo	av	01	-	jh
do	mi	02	-	hn
do	av	02	open atelier	-

Week 24 t/m 35 zomervakantie**Week 36, september**

ma	mi	05	keuze d./eigenwerk	ah
di	mo	06	open atelier	-
di	mi	06	-	mb
di	av	06	-	jk
wo	mo	07	-	ks
wo	mi	07	-	mt
wo	av	07	-	jh
do	mi	08	-	hn
do	av	08	open atelier	-

Week 37, september

ma	mi	12	naaktmodel	ah
di	mo	13	open atelier	-
di	mi	13	-	mb
di	av	13	-	jk
wo	mo	14	-	ks
wo	mi	14	-	mt
wo	av	14	-	jh
do	mi	15	-	hn
do	av	15	open atelier	-

Week 38, september

ma	mi	19	stilleven	ah
di	mo	20	open atelier	-
di	mi	20	-	mb
di	av	20	-	jk
wo	mo	21	-	ks
wo	mi	21	-	mt
wo	av	21	-	jh
do	mi	22	-	hn
do	av	22	open atelier	-

Week 39, september

ma	mi	26	gekleed model	ah
di	mo	27	open atelier	-
di	mi	27	-	mb
di	av	27	-	jk
wo	mo	28	-	ks
wo	mi	28	-	mt
wo	av	28	-	jh
do	mi	29	-	hn
do	av	29	open atelier	-

Vrijdag 30 september; Kunstavond**Week 40, oktober**

ma	mi	03	keuze d./eigenwerk	ah
di	mo	04	open atelier	-
di	mi	04	-	mb
di	av	04	-	jk
wo	mo	05	-	ks
wo	mi	05	-	mt
wo	av	05	-	jh
do	mi	06	-	hn
do	av	06	open atelier	-

Week 41, oktober

ma	mi	10	naaktmodel	ah
di	mo	11	open atelier	-
di	mi	11	-	mb
di	av	11	-	jk
wo	mo	12	-	ks
wo	mi	12	-	mt
wo	av	12	-	jh
do	mi	13	-	hn
do	av	13	open atelier	-

Week 42, herfstvakantie**Week 43, oktober**

ma	mi	24	stilleven	ah
di	mo	25	open atelier	-
di	mi	25	-	mb
di	av	25	-	jk
wo	mo	26	-	ks
wo	mi	26	-	mt
wo	av	26	-	jh
do	mi	27	-	hn
do	av	27	open atelier	-

Vrijdag 28 oktober; Kunstavond**Week 44, okt./nov.**

ma	mi	31	gekleed model	ah
di	mo	01	open atelier	-
di	mi	01	-	mb
di	av	01	-	jk
wo	mo	02	-	ks
wo	mi	02	-	mt
wo	av	02	-	jh
do	mi	03	-	hn
do	av	03	open atelier	-